

JAARREKENING 2023

Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L)

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORT

1	Opdracht	3
2	Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	3
3	Algemeen	5
4	Resultaat	7

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2023	12
2	Staat van baten en lasten 2023	13
3	Kasstroomoverzicht 2023	15
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	17
5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	21
6	Toelichting op staat van baten en lasten 2023	27
7	Overige toelichting	31

ACCOUNTANTSRAPPORT

Aan het bestuur van
Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L)
Sophialaan 33 33
1075 BL Amsterdam

<i>Kenmerk</i>	<i>Behandeld door</i>	<i>Datum</i>
2416750	NH/JF	31 mei 2024

Geachte directie,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2023 met betrekking tot uw onderneming.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van de stichting, waarin begrepen de balans met tellingen van € 717.352 en de winst-en-verliesrekening sluitende met een negatief resultaat van € 112.943, beoordeeld.

2 BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur

Onze conclusie

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) te Amsterdam over 2023 beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst-en-verliesrekening over 2023;
3. het kasstroomoverzicht over 2023;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening.'

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Weena 268-270
3012 NJ Rotterdam
Tel: 088-6064000

Zuideinde 37
2991 LJ Barendrecht
Tel: 088-6064000

Overschiestraat 61
1062 XD Amsterdam
Tel: 088-6064000

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit ;
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

---

3 ALGEMEEN

3.1 Activiteiten

De activiteiten bestaan voornamelijk uit de vrije en onafhankelijke beroepsuitoefening door advocaten (zoals vastgelegd in de Basic Principles on the Role of Lawyers) wereldwijd bevorderen, onder meer door advocaten te ondersteunen die in hun beroepsuitoefening worden bedreigd of belemmerd.

3.2 Bestuur

Per balansdatum wordt de directie gevoerd (door Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L), in de persoon van mevrouw S.E. de Graaf.

3.3 Bestuursleden

Op 31 december 2023 zijn de leden van het bestuur van Stichting Lawyers for Lawyers:

- Mevrouw mr. I.H. van der Berg, voorzitter;
- De heer mr. J.G.M. de Koning, penningmeester;
- Mevrouw mr. M.E. De Jong, secretaris;
- De heer mr. J.H. Brouwer;
- De heer A.J. Oudenhoven

3.4 Bestuursverslag

Voor het bestuursverslag van de stichting wordt verwezen naar de website.

4 RESULTAAT**4.1 Vergelijkend overzicht**

Het resultaat over 2023 bedraagt negatief € 112.943 tegenover € 386.897 over 2022. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Saldo 2023	Budget 2023	Saldo 2022	Verschil 2023	Verschil met Budget
	€	€	€	€	€
Baten	194.764	221.500	587.769	-393.005	-26.736
Kosten					
Besteed aan de doelstellingen	182.494	163.239	140.510	41.984	19.255
Wervingskosten	50.452	33.700	22.557	27.895	16.752
Kosten van beheer en administratie					
Niet aan doelstellingen toegeschreven personeelskosten	40.372	27.225	10.584	29.788	13.147
Afschrijvingen materiële vaste activa	555	-	555	-	555
Overige bedrijfskosten	32.674	29.500	25.012	7.662	3.174
Som der lasten	73.601	56.725	36.151	37.450	16.876
Resultaat	<u>-111.783</u>	<u>-32.164</u>	<u>388.551</u>	<u>-500.334</u>	<u>-79.619</u>
Financiële baten en lasten					
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.160	-700	-1.654	494	-460
Saldo	<u>-112.943</u>	<u>-32.864</u>	<u>386.897</u>	<u>-499.840</u>	<u>-80.079</u>

Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
ABC Accountants B.V.

Nelleke Hogeterp AA

FINANCIEEL VERSLAG

JAARREKENING

Balans per 31 december 2023

Winst-en-verliesrekening over 2023

Kasstroomoverzicht 2023

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2023

Overige toelichtingen

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	(1)		577		1.132
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	(2)				
Overige vorderingen		-		1.800	
Overlopende activa		5.219		3.520	
			5.219		5.320
Liquide middelen	(3)		711.556		819.591
			716.775		824.911
			<u>717.352</u>		<u>826.043</u>

PASSIVA

RESERVES EN FONDSEN

(4)

Garantievermogen

KORTLOPENDE SCHULDEN

(5)

Schulden aan leveranciers en
handelskredieten
Belastingen en premies sociale
verzekeringen
Overige schulden en overlopende passiva

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

		Saldo 2023	Budget 2023	Saldo 2022
		€	€	€
Baten		194.764	221.500	587.769
Lasten				
Besteed aan de doelstellingen	(10)	182.494	163.239	140.510
Wervingskosten	(11)	50.452	33.700	22.557
Kosten van beheer en administratie				
Niet aan doelstellingen toegeschreven personeelskosten	(12)	40.372	27.225	10.584
Afschrijvingen		555	-	555
Overige bedrijfskosten	(13)	32.674	29.500	25.012
		<u>73.601</u>	<u>56.725</u>	<u>36.151</u>
Som der kosten		306.547	253.664	199.218
Saldo voor financiële baten en lasten		-111.783	-32.164	388.551
Financiële baten en lasten	(14)	-1.160	-700	-1.654
		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat		<u>-112.943</u>	<u>-32.864</u>	<u>386.897</u>
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserves		-9.719	-	447.802
Overige reserves		-103.224	-	-60.905
		<u>-112.943</u>	<u>-</u>	<u>386.897</u>

3 KASSTROOMOVERZICHT 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	-111.783		388.551	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	555		555	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	101		6.221	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	4.252		-4.031	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-106.875		391.296
Betaalde interest		-1.160		-1.655
Kasstroom uit operationele activiteiten		-108.035		389.641
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie overige reserves	-		66.382	
Mutatie bestemmingsreserves	-75.000		-	
Mutaties bestemmingsreserves	75.000		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		66.382
		-108.035		456.023
Samenstelling geldmiddelen				
	2023		2022	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		819.591		-
Mutatie liquide middelen		-108.035		819.591
Liquide middelen per 31 december		711.556		819.591

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten bestaan voornamelijk uit de vrije en onafhankelijke beroepsuitoefening door advocaten (zoals vastgelegd in de Basic Principles on the Role of Lawyers) wereldwijd bevorderen, onder meer door advocaten te ondersteunen die in hun beroepsuitoefening worden bedreigd of belemmerd.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) is feitelijk en statutair gevestigd op Sophialaan 33 33 te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41181988.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De omvang van de continuïteitsreserve is vastgesteld op circa eenmaal de organisatiekosten van het Fonds. De hoogte van de continuïteitsreserve is binnen de norm van de richtlijn "Reserve Goede Doelen" van het VFI, hetgeen maximaal 1,5 maal kosten werkorganisatie bedragen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten van particulieren

Onder baten van particulieren wordt verstaan de algemene donaties voor de stichting.

Baten van bedrijven

Onder baten van bedrijven worden verantwoord de ten gunste van het boekjaar ontvangen sponsor inkomsten alsmede donaties door bedrijven.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Dit betreft baten van organisaties zonder winststreven.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1. Materiële vaste activa		
Inventaris	577	1.132
		Inventaris
		€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2023</i>		
Aanschaffingswaarde		2.776
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen		-1.644
		1.132
<i>Mutaties</i>		
Afschrijvingen		-555
<i>Boekwaarde per 31 december 2023</i>		
Aanschaffingswaarde		2.776
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen		-2.199
Boekwaarde per 31 december 2023		577
<i>Afschrijvingspercentages</i>		%
Inventaris		20

VLOTTENDE ACTIVA

2. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen donaties	-	1.800

Overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	5.174	3.520
Nettolonen	45	-
	<u>5.219</u>	<u>3.520</u>

3. Liquide middelen

ABN AMRO	223.495	584.998
Triodos	488.061	234.454
Kas	-	139
	<u>711.556</u>	<u>819.591</u>

PASSIVA

4. Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserves	371.659	473.469
Overige reserves	266.980	278.113
	<u>688.639</u>	<u>801.582</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	50.000	50.000
Stand per 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve project Turkije	2.096	2.496
Bestemmingsreserve project L4L Award	-	10.000
Bestemmingsreserve IFTD	3.581	2.500
Bestemmingsreserve project Suriname	65.982	66.382
Bestemmingsreserve capaciteitsvergroting	300.000	375.000
Bestemmingsreserve Cordaid	-	17.091
	<u>371.659</u>	<u>473.469</u>

	Stand per 1 januari 2023	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Stand per 31 december 2023
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve project Turkije	2.496	-	-400	2.096
Bestemmingsreserve project L4L Award	10.000	-	-10.000	-
Bestemmingsreserve IFTD	2.500	-	1.081	3.581
Bestemmingsreserve project Suriname	66.382	-	-400	65.982
Bestemmingsreserve capaciteitsvergroting	375.000	-75.000	-	300.000
Bestemmingsreserve Cordaid	17.091	-17.091	-	-
	<u>473.469</u>	<u>-92.091</u>	<u>-9.719</u>	<u>371.659</u>

	2023	2022
	€	€
<i>Bestemmingsreserve project Turkije</i>		
Stand per 1 januari	<u>2.496</u>	<u>3.576</u>
	2.496	3.576
Resultaatbestemming	<u>-400</u>	<u>-1.080</u>
Stand per 31 december	<u>2.096</u>	<u>2.496</u>

<i>Bestemmingsreserve project L4L Award</i>		
Stand per 1 januari	<u>10.000</u>	<u>5.000</u>
	10.000	5.000
Resultaatbestemming	<u>-10.000</u>	<u>5.000</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>10.000</u>

	2023	2022
	€	€
<i>Bestemmingsreserve IFTD</i>		
Stand per 1 januari	2.500	-
	2.500	-
Resultaatbestemming	1.081	2.500
Stand per 31 december	3.581	2.500
<i>Bestemmingsreserve project Suriname</i>		
Stand per 1 januari	66.382	-
	66.382	-
Resultaatbestemming	-400	66.382
Stand per 31 december	65.982	66.382
<i>Bestemmingsreserve capaciteitsvergroting</i>		
Stand per 1 januari	375.000	-
	375.000	-
Onttrekking	-75.000	-
Resultaatbestemming	-	375.000
Stand per 31 december	300.000	375.000
<i>Bestemmingsreserve Cordaid</i>		
Stand per 1 januari	17.091	17.091
Onttrekking	-17.091	-
Stand per 31 december	-	17.091
Overige reserves		
Stand per 1 januari	278.113	272.636
Resultaatbestemming boekjaar	-103.224	-60.905
	174.889	211.731
Rechtstreekse mutatie als gevolg van overnames	-	66.382
Mutaties bestemmingsreserves	92.091	-
Stand per 31 december	266.980	278.113

5. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	2.482	2.478
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	11.528	10.679
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	4.115	4.007
Accountantskosten	10.588	7.297
	14.703	11.304

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft het huurcontract voor de huur van een bedrijfsruimte aan de Nieuwe Achtergracht 164 te Amsterdam (Law Hub) opgezegd.

Per ingang van 1 februari 2024 is een nieuwe huurverplichting aangegaan voor de huur van een bedrijfsruimte aan de Sophialaan 33 te Amsterdam. De overeenkomst is aangegaan tot en met april 2024 en wordt daarna, behoudens beëindiging, voortgezet voor maand tot maand. De verplichting bedraagt op jaarbasis € 11.400,-.

6 TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	Saldo 2023	Budget 2023	Saldo 2022
	€	€	€
6. Baten van particulieren			
Donaties en vrienden	42.788	50.500	441.376
7. Baten van bedrijven			
Donaties en partners	115.319	115.000	90.290
8. Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Donaties	36.382	50.000	55.753
9. Overige baten			
Overige baten	275	6.000	350

Lawyers for Lawyers is een onafhankelijke Nederlandse Stichting. Lawyers for Lawyers is volledig afhankelijk van financiële giften of andere vormen van ondersteuning. Onze donateurs zijn voor het merendeel individuele advocaten, advocatenkantoren, Nederlandse en lokale Ordes van Advocaten en advocatenorganisaties.

Een aantal organisaties draagt Lawyers for Lawyers een warm hart toe en organiseert activiteiten waarbij de opbrengst ten goede komt aan Lawyers for Lawyers.

Er worden jaarlijks veilingen georganiseerd door (Jonge) Balies, waarbij de opbrengst ten goede komt aan Lawyers for Lawyers.

Het College van Afgevaardigden (CvA) vergadert vier keer per jaar, de College-leden krijgen per vergadering € 250,- vakatiegeld van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). Een aantal leden heeft aan de NOvA gevraagd om de vakatiegelden door te storten naar Lawyers for Lawyers.

10. Besteed aan de doelstellingen

Supporting lawyers (Defend/Influence)

Lasten doelstelling supporting lawyers (Defend/Influence)	106.124	107.074	78.841

Supporting lawyers (empower)

Lasten doelstelling supporting lawyers (empower)	36.526	27.240	31.975

	Saldo 2023	Budget 2023	Saldo 2022
	€	€	€
Creating awareness			
Lasten doelstelling creating awareness	39.844	28.925	29.694

Het totaal bestedingen aan doelstellingen uitgedrukt in een percentage van de totale baten is:

2023: 93,7 %

2022: 23,9 %

Het totaal bestedingen aan doelstellingen uitgedrukt in een percentage van de totale lasten is:

2023: 59,5 %

2022: 70,5 %

11.Wervingskosten

Lasten eigen fondsenwerving

Wervingskosten	50.452	33.700	22.557

12.Niet aan doelstellingen toegeschreven personeelskosten

Lonen en salarissen	-28.695	27.225	-17.882
Sociale lasten	27.448	-	22.678
Pensioenlasten	540	-	565
Overige personeelskosten	41.079	-	5.223
	40.372	27.225	10.584

De lonen en salarissen zijn negatief door de ontvangen ziekengeld uitkeringen, de overige loonkosten zijn verdeeld naar de verschillende doelstellingen.

Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa

Inventaris	555	-	555
	555	-	555

13.Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	11.029	11.000	5.672
Kantoorkosten	8.147	5.250	7.396
Algemene kosten	13.498	13.250	11.944
	32.674	29.500	25.012

14.Financiële baten en lasten

Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.160	-700	-1.654

Toelichting verschillen tussen begroting en werkelijke cijfers

Het is voor Lawyers for Lawyers doorgaans moeilijk een goede inschatting te maken van de kosten die zijn gemaakt in het kader van specifieke activiteiten (trial monitoring, needs assessments en fact-finding, Lawyers for Lawyers award, etc.). Dat heeft onder meer te maken met het feit dat Lawyers for Lawyers met vrijwilligers werkt die soms zelf de kosten betalen voor hun activiteiten. Bij de verschillende activiteiten van Lawyers for Lawyers wordt soms rekening gehouden met kosten (zoals reis- en verblijfkosten), terwijl deze vervolgens toch door een vrijwilliger zelf of door advocatenkantoren worden voldaan. Daarentegen moeten soms kosten worden gemaakt die eerder nog niet waren begroot of die eerder nog niet konden worden begroot. Hierdoor kan het voorkomen dat in een bepaald jaar meer of minder kosten voor rekening van Lawyers for Lawyers komen dan eerder was ingeschat en begroot.

Verschil tussen begrote en daadwerkelijke baten

In 2023 zijn de werkelijke baten lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. De volgende factoren hebben bijgedragen aan deze afwijking:

- Onderwijsinstelling Universiteit van Amsterdam: In de begroting werd rekening gehouden met baten uit het geven van onderwijs aan de Universiteit van Amsterdam, waar een donatie tegenover zou staan. Deze activiteit heeft echter niet plaatsgevonden in 2023 door afwezigheid van de directeur.
- Webshopbaten: De webshop met artikelen voorzien van het Pinguïn-logo (Lawyers for Lawyers) is niet meer actief. Hierdoor zijn er in 2023 nauwelijks baten uit deze bron ontvangen, terwijl hier in de begroting wel rekening mee was gehouden.
- Lagere Royaltydonaties: De verwachte inkomsten uit royaltydonaties zijn achtergebleven bij de begroting.
- Donaties non-profit bedrijven: De donaties van non-profit bedrijven zijn lager uitgevallen dan begroot. Bij het opstellen van de begroting was rekening gehouden met donaties van een aantal prospecten, waarvan uiteindelijk geen donatie is ontvangen.

Deze factoren gezamenlijk hebben ertoe geleid dat de werkelijke baten in 2023 lager waren dan begroot.

,

Verschil tussen begrote en daadwerkelijke lasten

In 2023 zijn de werkelijke lasten hoger uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Dit kan voornamelijk worden toegeschreven aan de volgende factoren:

- Inhuur interim-directeur: Tijdens het verlof van de directeur heeft de stichting een vervangend directeur ingehuurd, wat hogere kosten met zich meebracht. Door onvoorziene omstandigheden was de directeur langer afwezig dan gepland, waardoor de interim-directeur langer werkzaam is geweest bij Lawyers for Lawyers. De extra kosten hiervan waren niet van te voren begroot. Deze extra kosten zijn verdeeld over verschillende doelstellingen, waardoor de werkelijke kosten voor de doelstellingen 'Empower' en 'Creating Awareness' hoger zijn uitgevallen dan begroot. Ook de overige personeelskosten zijn hierdoor hoger uitgevallen dan begroot. Dit betreft hoofdzakelijk de toebedeelde kosten van de vervangend directeur.
- Hogere Wervingskosten: De wervingskosten zijn in 2023 hoger uitgevallen dan begroot. Dit is het gevolg van de focus van de vervangend directeur op het verwerven van donaties. Hierdoor zijn een groot deel van de kosten van de vervangend directeur toegerekend aan de fondsenwerving.

De combinatie van deze factoren heeft geleid tot hogere werkelijke lasten in 2023 dan oorspronkelijk begroot.

,

,

,

7 OVERIGE TOELICHTING

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 31 maart 2023. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Verwerking van het verlies 2023

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het verlies ad € 112.943 over 2023 in mindering gebracht op de overige reserves. Dit is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2023 was 3 werknemer in dienst op basis van een volledig dienstverband (2022: 3).

WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING ADVOCATEN VOOR ADVOCATEN, LAWYERS FOR LAWYERS (L4L)

De WNT is van toepassing op Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L). Het voor Stichting Advocaten voor Advocaten, Lawyers for Lawyers (L4L) toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 221.400.

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Functie van de niet-topfunctionaris

Gegevens 2023

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2023	Directeur niet-topfunctionaris 1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0.8
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	56.308
Beloningen betaalbaar op termijn	7.986
<i>Subtotaal</i>	<u>64.294</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	95.764

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-

Bezoldiging	<u><u>64.294</u></u>

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 95.764 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van EUR 221.400 per jaar.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar pagina 20 van het jaarverslag

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2023 Annual Board Report Lawyers for Lawyers

Introduction

In 2023 Lawyers for Lawyers has continued further professionalize our approach to organizational development to enhance the effectiveness, potential, and capacity of our people, processes, and resources in achieving our mission. We have done this by drafting a new strategic plan for 2024-2028, by engaging with a new bookkeeper and accountant, and by updating our onboarding policies and HR policies.

1. About Lawyers for Lawyers

1.1 General

Lawyers play a vital role in the protection of the rule of law and human rights. It is the responsibility of lawyers to protect and establish the rights of citizens from whatever quarter they may be threatened. Their work is indispensable for ensuring effective access to justice for all.

To fulfil their professional duties effectively, lawyers should be able to practice law freely and independently, without any fear of reprisal. Around the world, however, lawyers are harassed, threatened, attacked or worse for simply doing their job.

Lawyers for Lawyers is an independent, non-profit, civil society organization, based in the Netherlands. We are lawyers who promote the common values of lawyers and their contribution to the justice system. Around the world, we stand up for colleague-lawyers under threat.

Established in 1986, Lawyers for Lawyers has more than 30 years of experience in providing emergency support and assistance to lawyers in danger and creating awareness of the importance of the independent functioning of the legal profession to the protection of citizens' rights.

1.2 History

Lawyers for Lawyers has its roots in a solidarity campaign for lawyers in Argentina who 'disappeared' or were detained without trial under the military juntas from 1976-1983. The campaign was initiated by a Dutch lawyer and cartoonist, Willem van Manen, in the context of an international congress of lawyers hosted in Buenos Aires.

It showed that international solidarity of the legal profession can play an important role in order to defend and protect colleague-lawyers from attacks, especially since lawyers are bound by universal core values underpinning their profession.

Inspired by the lack of an independent lawyers' organization dedicated to raising international awareness and recognition of the specific role of lawyers in the protection of the rule of law and human rights and responding to immediate threats to their safety and ability to perform their professional duties effectively, Lawyers for Lawyers was established in 1986.

The creation of Lawyers for Lawyers was supported by the Dutch sections of Amnesty International and the International Commission of Jurists (NJCM), the Netherlands Bar Association and the Netherlands Institute of Human Rights at University Utrecht.

1.3 Lawyers for Lawyers penguin logo

The first chair of Lawyers for Lawyers was Willem van Manen. Van Manen was not only a lawyer, but also a cartoonist. He designed the Lawyers for Lawyers penguin-logo, based on his famous series of penguin lawyers' cartoons.

2. Mission, Vision, Core Values and Goals

2.1 Mission

Promote and protect the independence of lawyers

Lawyers for Lawyers promotes and preserves the independence of the legal profession worldwide and defends the professional rights of lawyers to provide legal services safely and independently, without fear of reprisal. We safeguard lawyers' role in protecting the rule of law and human rights and ensuring effective justice for all by acting wherever lawyers are under threat.

In doing so, we refer to internationally recognized human rights laws and standards, including the [UN Basic Principles on the Role of Lawyers](#).

2.2. Vision

Every lawyer can practice law independently without fear of reprisal

We strive for a world where lawyers can practice law freely and independently to effectively fulfil their role in upholding the rule of law and the protection of human rights. Lawyers should be able to do their job without improper interference or fear of reprisal. Always and everywhere. Also, when that does not suit the government, the bar association, or the establishment.

2.3 Core Values

Put lawyers under threat at the heart of our work

When we work to promote and protect the independence of lawyers, we are committed to:

- Put lawyers under threat at the heart of our work.
- Provide support to meet expressed needs by lawyers whose professional guarantees, immunities, and privileges are violated.
- Analyse root causes of why lawyers face reprisals, guided by local lawyers and other stakeholders.
- Identify the most effective ways to achieve tangible impact and lasting progress.
- Act independently, objectively, professionally, and with integrity.
- Leverage resources through collaboration and coordination with other actors working toward common goals.
- Improve outcomes through the creation of solidarity within the community.

3. Strategies, programs and activities

To achieve our mission, vision, and goals, we conduct three strategic **programs**: Defend, Empower, and Influence. Through these programs, we implement projects and activities to **support lawyers** at risk worldwide and **raise awareness** of the importance of the independent functioning of lawyers for the protection of the rule of law and human rights and fundamental freedoms to which all persons are entitled and to ensure effective access to justice for all.

1. DEFEND

We **defend** lawyers around the world whose professional guarantees, immunities, or privileges are violated or jeopardized, including through forms of reprisals against them for simply doing their job, and **ensure accountability** where such acts occur.

In 2023 we contributed to this goal by:

- Providing tailor-made support to individual lawyers at risk, guided by the lawyers concerned or their representatives.
- Monitoring and highlighting violations of lawyers' rights.
- Conducting advocacy on targeted impunity cases.
- Building networks and alliances to act in coordination and solidarity.

2. EMPOWER

We **empower** lawyers and associations of lawyers to fulfil their role in upholding human rights and fundamental freedoms.

In 2023 we contributed to this goal by:

- Sharing best practices on core values and ethics underpinning the legal profession.

3. INFLUENCE

We **advocate** for laws, regulations, and practices that provide or reinforce effective protections for the independent functioning and security of lawyers in accordance with internationally recognized laws and standards at global, regional, and national levels.

In 2023 we contributed to this goal by:

- Engaging with global and regional bodies and their mechanisms to advocate for standards, resolutions, and recommendations that strengthen the independence and security of lawyers.
- Lobbying governments and professional associations of lawyers to adopt, implement, and enforce effective legal protections, including effective legal remedies against improper interferences, and change laws, regulations, and practices that encroach on the independence of lawyers.
- Promoting the UN Basic Principles on the Role of Lawyers and other guiding principles recognising the independence of the legal profession as an essential component of the rule of law.
- Informing the public about what lawyer independence is, how it affects peoples' lives or what life might be like without it, and what governments should do to ensure the independent functioning of lawyers in accordance with international standards.

4. Methodology & Impact 2023

Lawyers for Lawyers has a strong track record in acting quickly and effectively to support lawyers in danger. Our international network and the way we operate, enable us to be flexible and amendable to fast-changing situations and developments.

Lawyers for Lawyers are practicing lawyers and human rights experts. We are therefore particularly well

placed to monitor and highlight violations of lawyers' rights and threats to their independence and to raise awareness of the harmful consequences thereof for upholding the rule of law and the protection of human rights.

Our board of directors, staff members and lawyer-volunteers have deep knowledge and expertise of the laws, standards and ethics underpinning the legal profession, the concept of the rule of law as well as international human rights laws and mechanisms. They also know how to apply these laws, concepts and mechanisms in practice.

4.1 Who we support - Where we work

Lawyers for Lawyers supports lawyers at risk in all continents of the world, especially lawyers who work in challenging environments.

We stand with lawyers who have the formal status of lawyers in accordance with domestic laws and are bound by recognized standards and ethics of the legal profession. At the same time, we may include lawyers who exercise the functions of lawyers but are not or not any longer formally recognized as such, for example because access to the legal profession has been refused to them or they have been suspended or disbarred on improper grounds as a reprisal of their work.

On the individual level we prioritize support to lawyers who are in imminent danger or acutely vulnerable. However, since our resources are limited, we are forced to make choices. These choices are based upon our capacity, expertise, and networks, as well as potential opportunities and impact. Also relevant is whether support is already or can be better provided by other organizations.

4.2 What we do - How we collaborate

In addition to emergency support and rapid assistance to lawyers in immediate danger, we provide a range of tools and preventive support to defend and protect lawyers from attacks and improper interference and to strengthen their international recognition and legal protection. At the same time, we empower lawyers and associations of lawyers to support, safeguard, and advocate for the independence of the legal profession on a more lasting basis at the domestic level.

We promote respect for the UN Basic Principles on the Role of Lawyers. In doing so, we act in collaboration or coordination with international bar associations, lawyers' organizations and other civil society actors.

Lawyers for Lawyers is a member of the BMO (*Breed Mensenrechten Overleg*), a coalition of human rights and development organizations based in the Netherlands.

We also engage with governments and international and regional intergovernmental institutions and their mechanisms. In 2013, Lawyers for Lawyers was granted consultative status with the United Nations Economic and Social Council (ECOSOC), providing us access to this Council and its many subsidiaries bodies, to the Human Rights Council, to the various human rights mechanisms of the UN, as well as to special events organized by the President of the General Assembly.

4.3 How we make an impact

Lawyers for Lawyers acknowledges that it is often hard to tell whether our activities have contributed to or resulted in reducing or preventing attacks and restrictions against lawyers or improving legal protections, and if so, to what extent. When it comes to supporting lawyers, we define success in terms of making a

positive difference for individual lawyers. We make a positive impact, when lawyers feel morally supported, when we offer a source of strength in times of need, or when their personal situation changes positively, e.g. they are released from prison, travel bans are lifted, disciplinary or criminal proceeding are withdrawn, etc. Our impact is also positive when lawyers feel empowered to support their colleague lawyers at home.

When it comes to structural support, we define success in terms of progress, e.g. is there an increased number of recommendations made by United Nations human rights mechanisms, strengthening the independence of lawyers and the legal profession that were originally issued by Lawyers for Lawyers or by organizations we are collaborating with or by governments we have engaged with; is there an increase in the number of governments we have engaged with, accepting those recommendations; are those supported recommendations implemented effectively; and do they result in positive changes for lawyers discharging their professional duties.

When defining performance indications for specific projects, we make a distinction between what outcomes may be reasonably expected, given our circle of influence, and what outcomes would be best in terms of achieving our mission, vision and goals.

To understand our impact, we monitor and evaluate the results of our activities on an on-going basis.

4.4 Impact examples 2023

In 2023, we have supported 126 lawyers in 39 countries.

Support to individual lawyers

In 2023, the Lawyers for Lawyers Award was presented to lawyer Claudia Gonzalez Orellana from Guatemala. As a result of defending the lawyers and prosecutors who previously defended the right to a life free of corruption and impunity, Claudia González is the subject of harassment and intimidation. She has faced multiple instances of judicial harassment. Despite this, Claudia is currently using her more than 20 years of experience to defend nine lawyers, all of whom worked on high profile anti-corruption cases for several years. The Lawyers for Lawyers Award honours lawyers who have made significant contributions to the protection of the rule of law and human rights in challenging environments and is presented every two years. Through this biannual Award, Lawyers for Lawyers generates public recognition for their work.

In 2023 we released many statements in support of individual lawyers at risk. Zimbabwean lawyers Douglas Coltart and Tapiwa Muchineripi were arrested on 4 September 2023. Lawyers for Lawyers issued a statement to call on the Zimbabwean authorities to drop the charges against the lawyers, which happened in January 2024.

In 2023, we commenced the Environmental Lawyers Campaign. This important campaign focusses on the work of environmental lawyers from around the world. The campaign was launched on 19 May 2022 during a seminar and aims to raise awareness about the increasing attacks against lawyers working on environmental cases. Monthly articles introducing environmental lawyers from different countries and their work are published on L4L's website. Interviews with lawyers from Bangladesh, Armenia, Mexico, Democratic Republic Congo, Peru and South Africa have been published in 2023. These lawyers have worked on a range of environmental issues, from replacing fossil fuels with renewable energy to land extortion, and have all faced difficulties in their work. In 2023 we also started drafting a report on the findings of our research into the situation of environmental lawyers around the world. This report will be presented in 2024.

Moreover, in December 2023, L4L organized a greeting card campaign. On 10 December - international Human Rights Day – L4L invited supporters to write a greeting card to an imprisoned lawyer. The greeting cards are meant as a sign of support and solidarity to lawyers serving a (long) prison sentence from their colleagues from the Netherlands.

Furthermore, we continued to support lawyer Hejaaz Hizbullah from Sri Lanka. Even though Mr. Hizbullah was released on bail on 9 February 2022, after spending almost two years in pre-trial detention. Mr. Hizbullah is a minority rights advocate and legal counsel for Muslim victims of human rights violations in Sri Lanka, the trial against him still continues. He was arrested on 14 April 2020 on unsubstantiated terrorism charges. Mr. Hizbullah was released on bail by the Court of Appeal after continuous international pressure. As stated by Mr. Hizbullah's family: *"The role played by the international community in raising concerns with respect to Hejaaz's incarceration had an immense impact in facilitating his release. We are extremely grateful for your interventions and support."* L4L continues to support his case and has pressured the Sri Lankan authorities to drop the charges against him.

In 2023, L4L has conducted multiple trial monitoring missions to Turkey. In Turkey, there is a pattern of lawyers being identified with their clients and consequently being criminalized and prosecuted for fulfilling their professional duties. A large number of cases against lawyers and bar associations is currently pending in the Turkish courts. Amongst others, L4L representatives attended multiple hearings in the trials against the board members of the Izmir Bar Association, and hearings in the cases against individual lawyers. The board of the Izmir Bar was acquitted in April 2024. The trials against bar associations that are outspoken on human rights issues are an increasingly pressing and concerning issue. Lawyers from Turkey have stated that they notice better adherence to fair trial standards by the judges when international observers are present in the court rooms.

On the sidelines of the Warsaw Human Dimension Conference, Lawyers for Lawyers, co-hosted a side event on Belarussian Lawyers. The event served to elaborate on the plight of the legal profession in Belarus, to introduce the [Belarusian Association of Human Rights Lawyers](#) (BAHRL), a new voice of the legal profession in Belarus, and to discuss opportunities to overcome the current challenges. Belarussian lawyer [Natalia Matskevich](#) moderated the panel. In her opening remarks she provided an overview of the difficulties [Belarusian lawyers](#) have been facing since the presidential elections in 2010 and [the context](#) in which this happens. The [rule of law crisis](#) in Belarus and the [situation of its lawyers](#) has reached rock bottom following the 2020 presidential elections.

Within our empower program, we have organized an online meeting for lawyers all around the world, to share knowledge, experiences and good practices and to create an international support network. Topics addressed during this meeting included the protection of the LHBTI+ community, fair trial rights violations and arbitrary disbarment of lawyers. Four lawyers from different countries were invited to share their stories on those topics.

Structural support

In 2022, we submitted **11 reports** and **20 oral statements** to the United Nations. This included UPR (mid-term) reports on Egypt, the Russian Federation, Colombia and Azerbaijan. In the sessions that have taken place thus far in 2023 on these countries, attention has been paid and recommendations have been made with regards to the protections of human rights defenders, including lawyers.

Furthermore, in 2023 Lawyers for Lawyers has launched the report "Lawyer-Client Confidentiality in a Digitalized Society". The report reflects on the worrisome trend of infringements of the legal professional privilege and confidentiality (LPPC), particularly in the context of digital communications. The aim of this

report is to create awareness about the threats to LPPC in the digital age and to reiterate the importance of our commitment to protect this principle as part of protecting the rule of law. Our analysis of the current legal framework and case studies relating to LPPC show that the protection of LPPC requires our attention.

5. Board, staff and volunteers 2023

5.1 Board

Lawyers for Lawyers has a Board of Directors comprised of practicing lawyers and human rights experts.

Board members in 2023:

Irma van den Berg - President

Maike de Jong – Secretary

Jan de Koning - Treasurer (from 1 March 2023)

Jeroen Brouwer – Member

Sander Oudshoorn – Member

Judith Lichtenberg – Member (until 30 August 2023)

5.2 Volunteers

Lawyers for Lawyers' volunteers are essential to fulfil our mission. They also significantly outnumber paid staff. In 2023, Lawyers for Lawyers had a pool of 72 highly motivated and skilled volunteers, consisting mainly of practising lawyers, as well as a management assistant. Since we had many more lawyers signing up as a volunteer, we have started a waiting list for new volunteers.

In 2023, we continued to strengthen our onboarding and training program, including necessary policies and procedures. We have made changes to our volunteer policy and developed a volunteer program, leveraging volunteers' strengths and interests, and transforming their opportunities for engagement in a more tailored approach. Some of the staff members were trained in 'organizing', a method to successfully campaign, build a progressive movement and ultimately create change. We are now in the process of determining how we can apply this method to the volunteer management at Lawyers for Lawyers.

5.3 Staff

In 2023 the total FTEs of the office of Lawyers for Lawyers to 2,7 FTE. Furthermore, the work of the staff was supported by 3 legal interns who work 8 hours a week. In 2023, an interim director was employed on a freelance basis to cover the maternity leave of the executive director.

6. Funding and Financial resources 2023

Lawyers for Lawyers is supported entirely by financial donations and in-kind support, mainly from individual lawyers, law firms, lawyers' associations and other organizations related to the legal profession. We raise funds by cultivating relationships and partnerships in the legal sector and through third- party events. We sometimes also receive royalties from an author or composer for each copy of a legal book that has been sold or fees for a service that has been provided, such as a legal training.

Lawyers for Lawyers has been recognized as a charity by the Central Bureau on Fundraising (CBF), i.e. "CBF-erkend goed doel". Lawyers for Lawyers is also tax-exempted under Dutch law. It qualifies as a Public

Benefit Organisation (ANBI status).

The reserves of Lawyer for Lawyers are at a level that is considered to be justified by the Herkströter Committee (Commission on Capital Standards for Charities), i.e. a continuity reserve of a maximum of one and a half times the annual turnover.

At the end of 2022, we received a large donation which makes it possible for our organization in the coming five years to further professionalize our approach to organizational development to enhance the effectiveness, potential, and capacity of our people, processes, and resources in achieving our mission. The board of Lawyers for Lawyers designated this donation as a reserve to 'increase capacity' of our organization and in 2023 a plan was written on how to spend this donation to reach this goal. This includes hiring extra staff in 2024.

In 2022, the board of Lawyers for Lawyers decided that we will be exploring new funding opportunities for certain projects and activities under our Empower program, including from government bodies, to be evaluated on a case-by-case basis. In 2023, we have looked at possibilities for this kind of funding with a coalition of other civil society organizations. In 2024 we will continue to engage with this coalition to research the possibility of applying for grants from, amongst others, the European Union and private foundations. The board has decided in 2023 to mainly focus the fundraising efforts in 2023 on the partnerships with law firms. With the support of a professional fundraiser (the interim director) we were able to secure partnerships with a number of new firms. We were also able to increase the donations of private individuals. Due to the absence of the executive director and the limited time of the interim director, it was not possible to also focus our fundraising efforts towards non-profit organizations, such as Bar Associations. We therefore were not able to raise the income from not for profit organizations that we had budgeted. This is why the income in 2023 is less than was in the budget of 2023.

In 2023, extra costs were incurred due to the employment of an interim director on a freelance basis to cover the maternity leave of the executive director. The interim director is a fundraising professional and strategic manager who has dedicated her time at Lawyers for Lawyers working on the professionalization of the fundraising strategy and organizational processes, and less on our defend, empower and influence pillars. This means that in 2023 the expenditures on organizational costs and fundraising are higher than in previous years, and the output on our programs and the lawyers that we were able to support are lower than in previous years. The leave of the executive director was, in connection to unforeseen circumstances, longer than expected. Due to this, the costs incurred by the employment of the interim director were much higher than expected and budgeted for. This has led to a negative financial result in 2024.

7. 2024 and beyond

7.1 Our focus in 2024 - 2028

The board of Lawyers for Lawyers has updated the Strategic Plan 2022-2025 in 2023, and has produced a strategic plan for 2024-2028 which will be followed in 2024. The purpose of this Strategic Plan is to inform our continued journey to be an internationally recognized expert in promoting and safeguarding the independence of individual lawyers and the legal profession across the world, serving as a catalyst for a safe and enabling environment for lawyers.

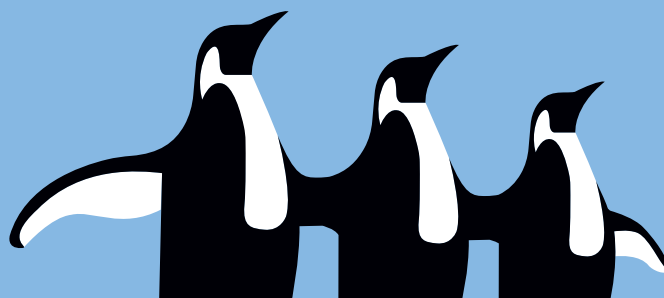
In the next four years, we will focus on two key priorities. First, we will continue to strengthening our work in support of lawyers under threat. We will do so by further enhancing, aligning, and expanding our Defend,

Empower, and Influence programs, and through ongoing collaboration and alliances' building with stakeholders.

Throughout the implementation of the Strategic Plan 2024 – 2028, we will monitor and evaluate our progress and results and capture lessons learned. We will solicit and act upon feedback from lawyers at risk, board members, staff members, volunteers, and other stakeholders, and be adaptive to changing developments and demands as appropriate.

The strategic plan 2024-2028 is available on our website.

Lawyers for Jaarverslag Lawyers 2023

Inhoud

Voorwoord	3
Wij zijn Lawyers for Lawyers	4
Keyfigures in 2023	5
Defend	
Lawyers for Lawyers Award 2023	6
Burundese advocaat Tony Germain Nkina vrijgelaten uit de gevangenis	7
Blijvende steun voor advocaat Hejaaz Hizbullah	8
Trial monitoring: advocaat Berrak Çağlar vrijgesproken	9
Empower	
Environmental Lawyers Campagne	10
Influence	
Interventie bij de Mensenrechtenraad voor advocaten uit Rusland	12
Lobby bij Verenigde Naties, Rapporten over China en Hong Kong	13
Seminar en rapport	
‘Lawyer-Client Confidentiality in a Digitalized Society’	14
Dag van de Bedreigde Advocaat over Afghanistan	15
Onze partners in 2023	16
Law firm in the picture	17
Financiële cijfers 2023	18
Join Lawyers for Lawyers	20
Bestuur in 2023	21

Voorwoord

Het werk van Lawyers for Lawyers is een kwestie van een lange adem. Wij volgen advocaten die in problemen komen vanwege hun werk vaak jarenlang. Juist wanneer de aandacht verslapt, zullen wij de schijnwerpers op de betreffende advocaten blijven richten.

Ook in 2023 hebben we dat gedaan. Wij vroegen aandacht voor advocaten die al jaren verdwenen zijn, zoals de Syrische Razan Zaitouneh en de Iraakse Ali Jasseb Hattab-al-Heliji. We voerden campagne voor advocaten die lange gevangenisstraffen uitzitten, zoals dr. Mohammed Al-Roken uit de UAE, Maksim Znak uit Belarus, Buzurghmehr Yorov uit Tadzjikistan en Li Yuhao uit China. En we volgden in Turkije opnieuw diverse processen tegen advocaten die al jaren duren. Gelukkig is er af en toe ook een lichtpuntje. Zo werd de Egyptische advocaat Mohamed El-Baqer na 4 jaar in vrijheid gesteld, en sprak de rechtbank in Izmir zowel de bestuursleden van de plaatselijke Orde van Advocaten als advocate Arayen Turan vrij.

In mei 2023 werd de Lawyers for Lawyers Award uitgereikt aan Claudia González Orellana. Deze dappere advocate uit Guatemala, die als een van de weinigen durft op te komen voor personen die worden vervolgd wegens hun strijd tegen corruptie, voorspelde in Amsterdam al dat zij vanwege haar werk in de problemen zou komen. En haar voorspelling kwam helaas uit: in augustus 2023 werd zij gearresteerd. Na enkele maanden in voorarrest te hebben gezeten, wacht zij nu onder huisarrest haar strafproces af. L4L voerde campagne voor haar. Ook deze zaak blijven wij zeker volgen.

In 2023 voerden wij actie voor 126 advocaten en dienden 11 rapporten in bij de Mensenrechtenraad en andere VN-entiteiten. Tijdens het seminar voorafgaand aan de uitreiking van de L4L-award besteedden wij aandacht aan ‘lawyer-client confidentiality in a digitalized society’ en hoorden wij over de problemen die de Palestijnse advocaat Salah Hammouri en de Poolse advocaat en deken van de Orde van Advocaten van Warschau Mikolaj Pietrzak in dat verband hebben ondervonden. Ook werd de Nederlandse situatie besproken en werd een rapport over het onderwerp gepresenteerd.

2023 was ook het jaar waarin tot ons verdriet ons oud-bestuurslid Joost Italianer overleed. Joost heeft zich vele jaren onvermoeibaar ingezet voor advocaten wereldwijd en is van grote betekenis geweest voor L4L. Daar zijn wij hem zeer dankbaar voor.

Tot slot: per 1 april 2024 draag ik het stokje van het voorzitterschap van het bestuur over aan Jeroen Brouwer, die al enige tijd bestuurslid is. Het werk als voorzitter heb ik met veel plezier gedaan en ik vond het een grote eer. Met Jeroen, de overige bestuursleden en natuurlijk de onvolprezen staf onder leiding van Sophie de Graaf is L4L in zeer goede handen. Ik dank hen zeer voor de samenwerking en wens hen in 2024 en daarna alle succes.

Defend Empower Influence

We support individual lawyers under threat and generate international attention.

We empower lawyers and lawyers' associations to fulfil their role in upholding human rights.

We advocate for laws, policies and practices that ensure protection for the independence and safety of lawyers.

Wij zijn Lawyers for Lawyers

Een vrije en onafhankelijke advocatuur. Voor iedere advocaat. Waar ook ter wereld. Lawyers for Lawyers is een onafhankelijk netwerk *van advocaten voor advocaten*. Wij komen op voor vakgenoten die in hun beroep worden bedreigd en tegengewerkt. Omdat *hun* rechten ook *onze* rechten zijn. Zo verdedigen we samen de *rule of law*.

Met de inzet van advocaten in Nederland, steunen wij vakgenoten die bedreigd of vervolgd worden vanwege hun werk. Waar ook ter wereld. We werken met drie pijlers. Drie programma's waarin Nederlandse advocaten met hun tijd, kennis en aandacht bijdragen aan een vrije en onafhankelijke advocatuur.

Lawyers for Lawyers
Defend the rule of law

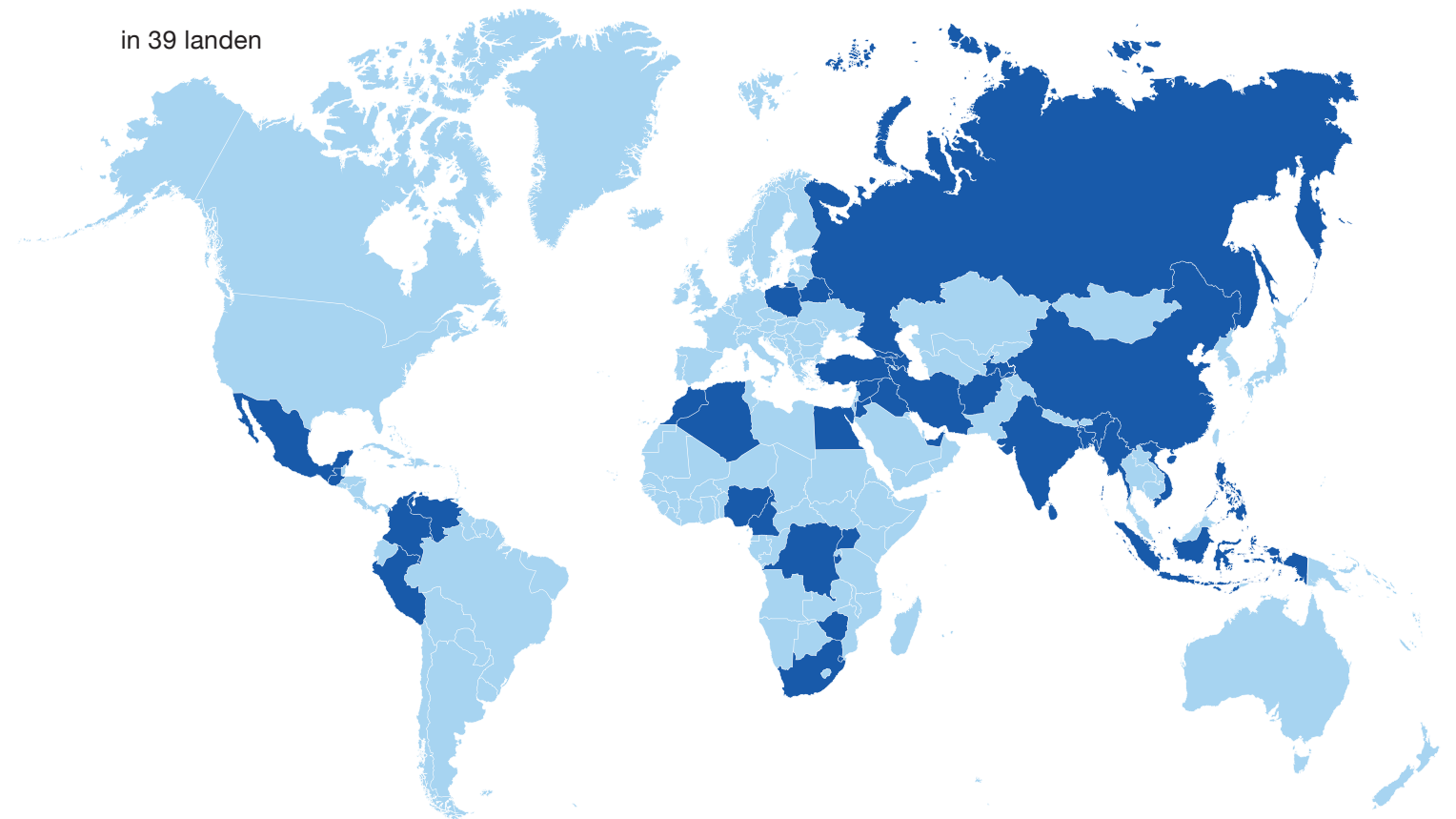

Keyfigures in 2023

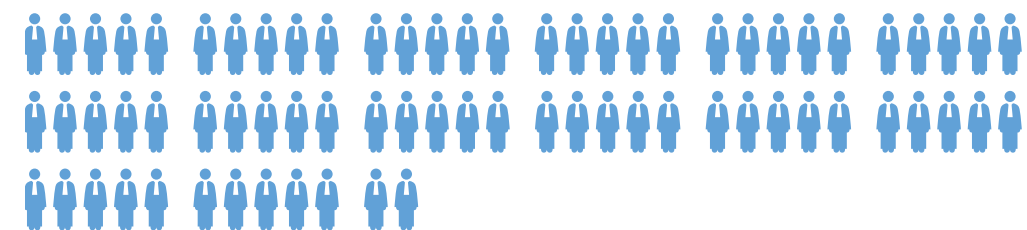
voerden we actie voor 126 advocaten

in 39 landen

met de hulp van 72 advocaat-vrijwilligers

Defend

We support individual lawyers under threat and generate international attention.

Advocaten waar dan ook kunnen op ons rekenen. We gaan op missie om processen bij te wonen (trial monitoring), we schrijven brieven en rapporten om vakgenoten te steunen (advocacy) en we zijn bereikbaar voor advocaten uit de hele wereld. Ook vragen we aandacht voor collega's die vanwege hun werk in de gevangenis zitten.

Lawyers for Lawyers Award 2023

Elke twee jaar eert Lawyers for Lawyers een advocaat die zich op bijzondere wijze inzet voor de rechtsstaat. In mei 2023 ontving advocaat Claudia González Orellana de award voor haar tomeloze inzet voor de rechtsstaat in Guatemala.

Claudia González Orellana is een advocaat die zich al 20 jaar onvermoeibaar inzet tegen corruptie en straffeloosheid in Guatemala en naar aanleiding daarvan onderwerp is van intimidatie en bedreigingen. De Lawyers for Lawyers Award jury zei over het toekennen van de Lawyers for Lawyers Award aan Claudia González:

“Door Claudia González Orellana de Lawyers for Lawyers Award toe te kennen, wil de jury het belangrijke werk van een advocaat onder de aandacht brengen die moedig mensenrechten-verdedigers heeft vertegenwoordigd ten koste van haar eigen veiligheid. Ondanks het risico op arrestatie of fysieke schade voor Claudia en haar familie, de onderwerping aan online pesterijen, bedreigingen, intimidatie en het risico op vervolging, zet Claudia haar werk dapper voort om de mensenrechten en de rechtsstaat te beschermen”.

Corruptie is in Guatemala al jaren een groot probleem. In 2006 werd de International Commission against Impunity in Guatemala (CICIG) opgericht om corruptie tegen te gaan. De CICIG deed onderzoek naar corruptie van verschillende hooggeplaatste ambtenaren, zoals oud president Otto Pérez Molina. Claudia González Orellana maakte een aantal jaar deel uit van deze commissie. Nadat de CICIG in 2019 werd opgeheven, kregen personen die zich voor de commissie hebben ingezet te maken met intimidatie, bedreigingen en vervolging. Meerdere voormalige leden van de CICIG hebben het land moeten ontvluchten. Claudia staat op dit moment als advocaat een aantal van haar oud-collega's bij en ervaart daarbij ook zelf intimidatie en bedreigingen. Kort na haar terugkeer naar Guatemala werd Claudia gearresteerd. Lawyers for Lawyers blijft de zaak tegen haar nauw volgen en haar steunen waar nodig.

Burundese advocaat Tony Germain Nkina vrijgelaten uit de gevangenis

In januari 2023 werd advocaat Tony Germain Nkina vrijgelaten uit de gevangenis. In december 2022 had het Hooggerechtshof van Burundi het vonnis waarin hij was veroordeeld tot een gevangenisstraf vernietigd.

De bekende mensenrechtenadvocaat uit Kayanza, Burundi verleende juridische bijstand aan gedetineerden en slachtoffers van mensenrechtenschendingen. Hij werd op 13 oktober 2020 gearresteerd en gedetineerd. Er is reden om te geloven dat zijn detentie te maken had met zijn professionele activiteiten als advocaat.

Lawyers for Lawyers voerde al langer actie voor Tony Germain Nkina. We stuurden verschillende brieven naar lokale autoriteiten om op te roepen tot zijn vrijlating. Daarnaast was Tony Germain Nkina een van de advocaten in onze 'Greeting cards campaign', waarbij wij advocaten uit Nederland oproepen om kaarten te schrijven aan collega's in de gevangenis.

Blijvende steun voor advocaat Hejaaz Hizbullah

In 2023 voerde Lawyers for Lawyers opnieuw actie voor de Sri Lankaanse advocaat Hejaaz Hizbullah. Op 14 april 2020 werd Hizbullah gearresteerd op grond van de Prevention Terrorism Act (PTA). Hiervoor werd geen bewijs of arrestatiebevel overlegd.

Lawyers for Lawyers volgt zijn zaak op de voet en onderhoudt nauw contact met zijn collega's. Op hun verzoek publiceerde Lawyers for Lawyers meerdere statements en websiteartikelen over de zaak van Hizbullah. Ook verzond Lawyers for Lawyers de Sri Lankaanse autoriteiten een brief, waarin Lawyers for Lawyers hen opriep de aanklacht in te trekken.

Op 2 februari 2022 werd Lawyers for Lawyers geïnformeerd dat er borgtocht was verleend aan Hizbullah. Na bijna 2 jaar voorarrest en meerdere uitgestelde zittingen over die borgtocht, kon Hizbullah zich weer met familie herenigen. Mede door haar interventies heeft Lawyers for Lawyers een bijdrage kunnen leveren aan de (inter-nationale) aandacht voor de zorgelijke zaak van Hizbullah en zijn onterechte veroordeling. Ondanks de herhaalde oproepen tot het herzien

van de PTA en het intrekken van de aanklacht tegen Hizbullah, is dit nog niet gebeurd. Daarom volgde Lawyers for Lawyers ook in 2023 het proces tegen Hizbullah op de voet.

As stated by Mr. Hizbullah: "It is a great pleasure to get in touch with you and with Lawyers for Lawyers. Thank you for the amazing and tremendous work you have done for me. It was your voice, attention and monitoring that led eventually for the government to release on bail."

Trial monitoring: advocaat Berrak Çağlar vrijgesproken

In november 2023 woonde Lawyers for Lawyers de laatste zitting in de zaak tegen advocaat Berrak Çağlar bij. Berrak Çağlar werd verdacht van 'lidmaatschap van een terroristische organisatie'. De bijna blinde Çağlar was advocaat van haar collega Ebru Timtik, die in 2019 werd veroordeeld tot dertien jaar gevangenisstraf omdat ze banden zou hebben met een terroristische organisatie. Om een eerlijk proces af te dwingen, ging Timtik in hongerstaking. Daaraan bezweek ze in 2020. Çağlar bleef Timtik in de media onder de aandacht brengen. Advocaten in Turkije vermoeden dat dit de werkelijke reden is dat Berrak Çağlar werd vervolgd. Lawyers for Lawyers monitorde de zaak al sinds de eerste zitting in 2021.

Vrijspraak

Tot iedereens grote verrassing werd Berrak Çağlar tijdens de zitting in November vrijgesproken. Jaap Koster en Maaïke de Jong van Lawyers for Lawyers, die als waarnemers de zitting bijwoonden, waren diep onder de indruk van de kracht van Çağlar en de groep om haar heen. Zij werden daarover geïnterviewd door het Advocatenblad. De Jong: 'Voor de zitting moest ze rekening houden met een jarenlange gevangenisstraf, maar toch straalde ze optimisme uit en vrolijkheid. Naast opluchting heerste ook het gevoel: de strijd gaat door, what's next?' Koster: 'Je kunt dit alleen maar volhouden als je héél erg op elkaar kunt rekenen.'

Trial monitoring

Lawyers for Lawyers heeft een groot trial monitoring programma in Turkije. Elk jaar reist Lawyers for Lawyers gemiddeld 8 keer naar Turkije om zittingen bij te wonen in de zaken waarin collega advocaten uit Turkije strafrechtelijk worden vervolgd in verband met het uitoefenen van hun legitieme professionele activiteiten. Af en toe wordt voor deze zittingen ook een amicus curiae ingediend. Ook in 2023 heeft Lawyers for Lawyers weer verschillende zittingen gemonitord in Türkiye. Advocaat-vrijwilligers reisden onder meer naar Istanbul, Ankara en Oost-Turkije.

Empower

We empower lawyers and lawyers' associations to fulfil their role in upholding human rights.

Wij helpen collega-advocaten wereldwijd met kennis en expertise. Zo geven we trainingen in internationaal recht. Advocaten die steun zoeken, verbinden we met betrokken collega's in Nederland. Ook gaan we op fact finding missions: reizen om met eigen ogen de situatie ter plekke in kaart te brengen.

Environmental Lawyers Campagne

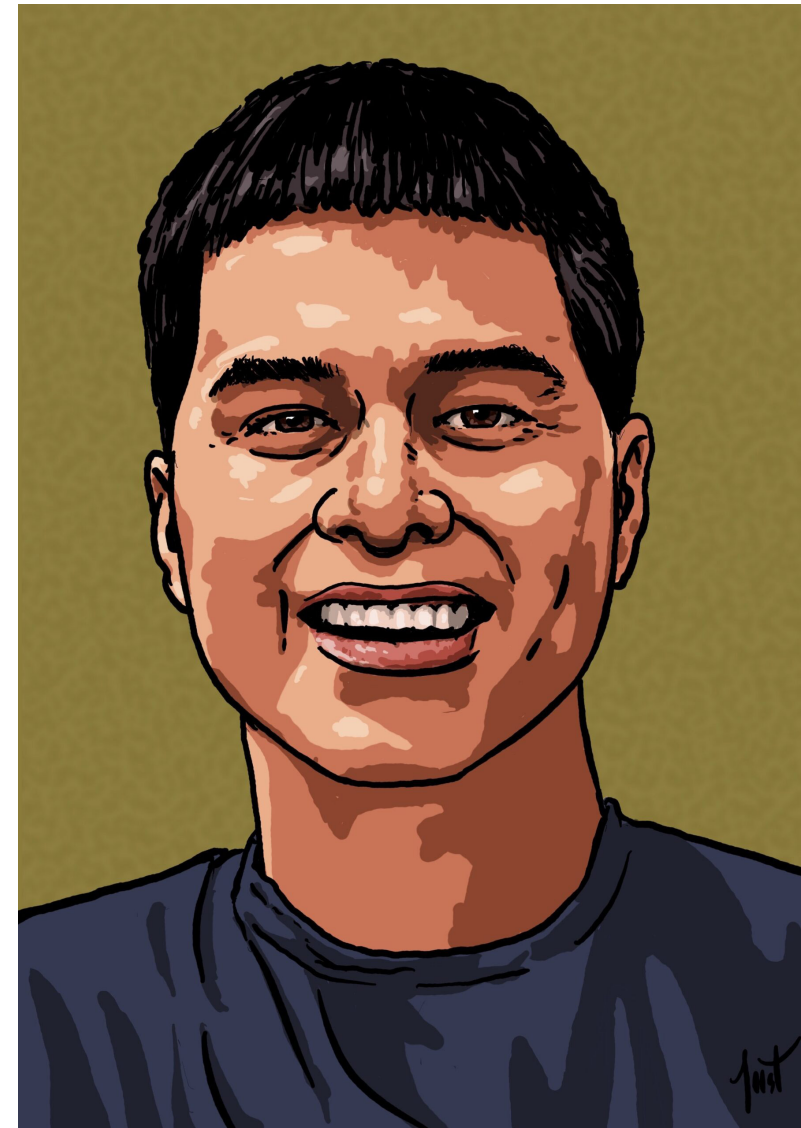
In 2022 lanceerde Lawyers for Lawyers de Environmental Lawyers Campaign. Met deze campagne vraagt Lawyers for Lawyers aandacht voor de problemen die milieurecht-advocaten ervaren bij de uitoefening van hun werk.

De problemen die deze advocaten ervaren zijn de afgelopen jaren flink toegenomen. Met het delen van de verhalen van deze milieurechtadvocaten wil Lawyers for Lawyers de advocaten bovendien steun bieden. Daarnaast is een doel van deze campagne ook om de intimidatie van milieu-advocaten te verminderen door de nationale regeringen de boodschap te sturen dat de internationale gemeenschap toekijkt. Verder wil Lawyers for Lawyers met deze campagne kennis verspreiden onder milieurechtadvocaten door succesverhalen te delen.

In 2023 publiceerde Lawyers for Lawyers op de website en sociale media interviews met milieurechtadvocaten van over de hele wereld. Daarnaast is er in 2023 gewerkt aan een rapport over de situatie van milieurechtadvocaten, dat in 2024 gepubliceerd zal worden. Tevens zullen wij in het kader van onze 'empower' pijler milieurechtadvocaten ook met elkaar in contact brengen en hun een serie van webinars aanbieden over voor hen relevante onderwerpen.

EMPOWER

"It is not just the protection of the environment; it is a protection of what is ours and of who we are"

— Att. Marco Emanuel Chung Ramos uit Peru

We pleiten voor een vrije en onafhankelijke advocatuur. We reizen naar de VN in Genève voor presentaties en we spreken vertegenwoordigers van regeringen (advocacy). Daar benadrukken we continu het belang van de UN Basic Principles on the Role of Lawyers, de internationale afspraken over de onafhankelijke rol van advocaten. Ook organiseren we bijeenkomsten voor Nederlandse advocaten, advocatenkantoren en ordes, om hen bewust te maken van de situatie van hun internationale collega's. En via kanalen zoals social media delen we de verhalen van advocaten die door hun werk bedreigd of vervolgd worden.

Interventie bij de Mensenrechtenraad voor advocaten uit Rusland

Op 9 augustus 2023 hebben Lawyers for Lawyers, de International Bar Association's Human Rights Institute en Lawyers' Rights Watch Canada een schriftelijke interventie ingediend tijdens de 54e zitting van de Mensenrechtenraad over situatie van advocaten in Rusland.

In het stuk werden zorgen geuit over de druk vanuit de Russische autoriteiten op advocaten in Rusland. Advocaten ondervinden grote moeilijkheden bij het uitoefenen van hun professionele activiteiten, maar ook bij het uitoefenen van hun recht op vrijheid van meningsuiting en vergadering, met name sinds het begin van de oorlog met Oekraïne. De 'harassment' van advocaten in Rusland is omvangrijk en systematisch. Advocaten die cliënten bijstonden die werden gearresteerd na de massa demonstraties tegen de invasie in Oekraïne, werd de toegang tot hun cliënten ontzegd. Ook zijn advocaten het onderwerp van schrappingen van het tableau, boetes, arrestaties en gevangenisstraffen in verband met hun professionele activiteiten.

De zogenaamde 'foreign agent' wet wordt nu ook tegen individuele advocaten ingezet.

In de schriftelijke interventie riepen hebben Lawyers for Lawyers, de International Bar Association's Human Rights Institute en Lawyers' Rights Watch Canada de Russische autoriteiten op om de Basic Principles on the Role of Lawyers van de Verenigde Naties te respecteren en na te leven.

In 2023 diende Lawyers for Lawyers 11 rapporten in bij verschillende mensenrechtenmechanismen van de Verenigde Naties, onder andere over de situatie van advocaten in Egypte, Colombia, Mexico, Rusland, en Azerbeidzjan. Daarnaast legde Lawyers for Lawyers 20 gezamenlijke verklaringen af bij de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties.

Lobby bij VN Rapporten over China en Hong Kong

Elk jaar dient Lawyers for Lawyers verschillende rapporten in bij de Verenigde Naties over de situatie van advocaten in de landen die door de Mensenrechtenraad en het Mensenrechtencomité worden getoetst op de mensenrechtensituatie. In 2023 diende Lawyers for Lawyers onder andere een rapport in over China en Hong Kong. Na het indienen van dit rapport reisden advocaat-vrijwilligers en Lawyers for Lawyers medewerkers naar de Verenigde Naties in Genève om te lobbyen voor de vrijlating van Chinese advocaten.

Na de "709 crackdown" in 2015, toen honderden advocaten en mensenrechtenverdedigers gearresteerd werden, zaten advocaten jarenlang vast en werden zij tot langdurige gevangenisstraffen veroordeeld. Een aantal van de advocaten die toen gearresteerd werd zit nog altijd vast. Veel advocaten die gearresteerd worden, zijn het onderwerp van Residential Surveillance at a designated location (RSDL). Deze regeling staat het vasthouden van o.a. advocaten vóór een formele arrestatie toe. Verschillende VN experts stelden dat "het beroep van mensenrechtenadvocaten is gecriminaliseerd in China". Daarnaast zijn er sinds 2017 minstens 30 advocaten van het tableau geschrapt. Ook de 'ideologische controle' op advocatenkantoren door de autoriteiten is verscherpt. In dezelfde periode werden minstens drie kantoren bestraft.

In november 2023 woonden vertegenwoordigers van Lawyers for Lawyers de 'pre-sessions' van de UPR van China bij in Genève. Zij lobbyden daar bij landenvertegenwoordigers en andere belangrijke stakeholders voor aanbevelingen aan China om de situatie van advocaten te verbeteren, en voor de vrijlating van Chinese advocaten die in de gevangenis zitten.

Seminar en rapport 'Lawyer-Client Confidentiality in a Digitalized Society'

Op 11 mei 2023 organiseerde Lawyers for Lawyers samen met de Amsterdamse Orde van Advocaten het Seminar 'Lawyer-Client Confidentiality in a Digitalized Society'. Tijdens het seminar werd Lawyers for Lawyers' onderzoeksrapport met dezelfde titel gelauncht.

Het verschoningsrechtbeginsel is duidelijk vastgelegd in internationale, regionale en nationale standaarden. De digitale samenleving heeft de communicatie tussen cliënten en hun advocaten uitgebreid van schriftelijke uitwisselingen en face-to-face offline communicatie tot online mailcontact/berichtenverkeer en telefoon- en videogesprekken. Deze digitale communicatiemiddelen bieden veel voordelen, maar zijn ook kwetsbaar voor onderschepping door derden.

Er zijn de afgelopen jaren verschillende gevallen gemeld van onwettige surveillance en inmenging met de digitale communicatie van advocaten met hun cliënten, waaronder het af luisteren en hacken van de telefoons van advocaten. Het onderzoeksrapport dat tijdens het seminar gelauncht werd adresseert de schendingen van het verschoningsrecht in verschillende landen en het belang van de bescherming van dit belangrijke recht.

Tijdens het seminar vertelden advocaten uit Polen, de Palestijnen en Nederland over hoe het verschoningsrecht in hun landen onder druk staat, door hun persoonlijke ervaringen te delem. In 2024 zal Lawyers for Lawyers een specifieke lobby opzetten rondom het rapport "Lawyer-Client Confidentiality in a Digitalized Society".

Dag van de Bedreigde Advocaat over Afghanistan

24 januari is de jaarlijkse 'Dag van de Bedreigde Advocaat'. In 2023 stond de dag in het teken van advocaten uit Afghanistan die vanwege hun legitieme werkzaamheden in de problemen komen. In het kader van deze dag werden op 24 januari verschillende events georganiseerd.

De situatie van advocaten in Afghanistan is ernstig verslechterd nadat de Taliban in 2021 de macht gegrepen hebben. Volgens de Verenigde Naties is veiligheid van "Afghaanse rechters, aanklagers en advocaten...", met name vrouwelijke juridische professionals", een kwestie van "acute zorg". Vele advocaten zijn het land ontvlucht. Op 24 januari 2023 opende in Brussel het bureau van de Afghaanse Orde van Advocaten in Ballingschap. Deze organisatie probeert om steun te verlenen aan advocaten die nog altijd hun werk proberen te doen in Afghanistan.

Evenementen Dag bedreigde advocaat

Op 24 januari werden bijeenkomsten en manifestaties bij ambassades, alsmede forumdiscussies en persconferenties georganiseerd in zeer veel landen op diverse continenten, onder meer in de steden Den Haag, New York, Washington, Vancouver, Brasilia, Taipei, Manila, Brussel, Lyon, Parijs, Bordeaux, Montpellier en Nantes.

Lawyers for Lawyers organiseerde voor de Jonge Balie Den Haag een lezing over de situatie van advocaten in Afghanistan. Daarnaast organiseerde Lawyers for Lawyers op 19 januari tezamen met de Law Society of England and Wales een online seminar over de situatie van advocaten in Afghanistan.

Wanman Uthmaniyyah - Unsplash

Onze partners in 2023

Boontje { ADVOCATEN
& MEDIATORS

de KONING
VERGOUWEN advocaten

stek

● NautaDutilh

KNEPPELHOUT
ADVOCATEN

HOUTHOFF

VANDOORNE[⊕]

ALLEN & OVERY

Kennedy Van der Laan
De heldere lijn

RUTGERS & POSCH

Jahae
Raymakers®
risks, reputations & sanctions

everaert advocaten
IMMIGRATION LAWYERS

vondst
advocaten

Brinkhof
ADVOCATEN

Wolters Kluwer

1ct concept.

Law firm in the picture De Koning Vergouwen Advocaten

De Koning Vergouwen Advocaten (DKVA) heeft al geruime tijd een goede relatie met Lawyers for Lawyers. Zo is kantooroprichter Jan de Koning sinds 2022 de penningmeester van de organisatie. Naast ieder kwartaal een vergadering en veelvuldig overleg over de meest uiteenlopende zaken, betekent dit ook dat hij bovenop de financiën zit. Vooral het project 'fundraising' gaat hem aan het hart. Fondsen werven is immers zo ontzettend belangrijk voor deze inmiddels onmisbare organisatie.

De Koning: "Lawyers 4 Lawyers doet zoveel voor advocaten die worden vervolgd, simpelweg omdat zij hun beroep uitoefenen. In Turkije zitten honderden advocaten vast, alleen maar omdat zij Koerden bijstonden. In Oeganda worden advocaten vervolgd, nadat zij leden van de LHBTI+ community hadden geholpen. En in Polen werden advocaten opgepakt, omdat hun cliënten zich hadden uitgesproken tegen het Poolse regime. Dat gaat regelrecht tegen de vrijheid van meningsuiting in. Al deze advocaten kunnen op Lawyers for Lawyers' hulp rekenen en ik probeer samen met de medewerkers om de fondsenwerving naar het volgende niveau te krijgen. En dat doe ik met heel veel inzet en plezier."

Jan de Koning is niet de enige advocaat van DKVA die vrijwilliger is. Ook kantoorgenoot Menno Loos heeft zich aangesloten en staat de organisatie als vrijwilliger bij met raad en daad. Wat tot slot nog bijzonder is om te vertellen, is dat wij eind 2023 de eer hadden om Lawyers for Lawyers letterlijk in huis te halen. Ons kantoor op de Sophialaan in Amsterdam delen we al meer dan een half jaar met de organisatie, totdat het nieuwe kantoor in Utrecht wordt opgeleverd. Op de vraag hoe de medewerkers van Lawyers for Lawyers het bij DKVA vinden, waren ze eensgezind: "Prachtig pand, prachtig uitzicht, hartelijke ontvangst en heerlijke lunch."

Op naar nog vele jaren samenwerking!

Financiële cijfers 2023

Staat van baten en lasten 2023	werkelijk (€)	begroot (€)
Baten		
- van particulieren	42.788	50.500
- van bedrijven	115.319	115.000
- van andere organisaties zonder winststreven	36.382	50.000
Som van de geworven baten	194.489	215.500
Overige baten	275	6.000
Som van de baten	194.764	221.500
Lasten		
besteed aan doelstellingen:		
- supporting lawyers (Defend/Implement)	106.124	107.074
- supporting lawyers (Empower)	36.526	27.240
- creating awareness	39.844	28.925
Som van de aan de doelstellingen bestede lasten	182.494	163.239
Wervingskosten	50.452	33.700
Afschrijvingen	555	0
Niet aan de doelstellingen toegeschreven personeelskosten	40.372	27.225
Overige bedrijfskosten	32.674	29.500
Som van de lasten	306.547	253.664
Saldo voor financiële baten en lasten	- 111.783	- 32.164
Saldo financiële baten en lasten	- 1.160	- 700
Resultaat	- 112.943	- 32.864

Lawyers for Lawyers ontvangt een solide inkomstenstroom en zet deze verstandig in voor haar projecten.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de jaarrekening 2023 met beoordelingsverklaring van de accountant op onze website. Daar is ook het bestuursverslag 2023 beschikbaar. De jaar-cijfers zijn opgesteld overeenkomstig Richtlijn C2 Kleine fondsenwervende organisaties.

De reserves van Lawyers for Lawyers zijn overeenkomstig de normering van de Commissie Herkströter (Commissie Vermogensnormering Goede Doelen), samengevat: een continuïteits-reserve van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse omzet.

Bezoldiging directie

Het bestuur heeft op advies van de remuneratie-commissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in december 2023. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Lawyers for Lawyers de Regeling beloning directeuren van goededoelen-organisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Lawyers for Lawyers vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 340 punten met een maximaal jaarinkomen van € 95.764 (1 FTE/12 mnd.).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen (2023 in €) voor S. de Graaf (0,8 FTE/12 mnd.): 56.308. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven (voor S. de Graaf, met een bedrag van EUR 64.294) binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van EUR 221.400 per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Join Lawyers for Lawyers

Lawyers for Lawyers is een netwerk van advocaten die zich inzetten voor collega's in het buitenland. We nodigen je van harte uit om ons te helpen – om je vakgenoten te helpen. Dit kan door deel te nemen aan onze activiteiten of door ons financieel te ondersteunen.

Trial monitoring

Advocaat-vrijwilligers observeren processen tegen advocaten. Het gaat om advocaten die vervolgd worden en die daardoor belemmerd worden in hun beroepsuitoefening.

Fact finding

Advocaat-vrijwilligers nemen deel aan fact-findingmissies om onderdrukking van advocaten aan de kaak te stellen. Fact-findingmissies bieden morele steun aan individuele advocaten en hun omgeving. Onze rapporten vormen de basis voor lobby bij overheden en organisaties als de Verenigde Naties.

VN-activiteiten

Advocaat-vrijwilligers werken mee aan adviezen en rapporten voor de Verenigde Naties (VN). Lawyers voor Lawyers heeft een VN-ECOSOC status. Daardoor kunnen advocaat-vrijwilligers deelnemen aan VN-conferenties en -bijeenkomsten.

Schrijfacties

Advocaat-vrijwilligers schrijven brieven aan de autoriteiten in het land waar een bedreigde of gedetineerde advocaat zich bevindt. In onze brieven roepen wij op tot vrijlating, onafhankelijk onderzoek en een onbelemmerde beroepsuitoefening.

Donateurs

Advocaten ondersteunen Lawyers for Lawyers met jaarlijkse of maandelijkse donaties. Op individuele titel of met hun advocatenkantoor. Hierdoor maken zij de activiteiten mogelijk en waarborgen zij de onafhankelijkheid van onze stichting.

Join us!

Wil jij je ook inzetten voor Lawyers for Lawyers? Dat kan! Stuur ons een e-mailtje op: info@lawyersforlawyers.nl

Bestuur in 2023

Irma van den Berg
Voorzitter
advocaat bij Six Legal

Judith Lichtenberg
Bestuurslid
voormalig advocaat

Jan de Koning
Penningmeester
advocaat bij De Koning
Vergouwen Advocaten

Jeroen Brouwer
Bestuurslid
advocaat bij B&C Melissen Advocaten

Maaïke de Jong
Secretaris
advocaat bij Workx Advocaten

Sander Oudenhoven
Bestuurslid
advocaat bij Voor de Zaak

Dat was 2023

“Maar wij gaan door. Op naar een vrije en onafhankelijke advocatuur. Voor iedere advocaat. Waar ook ter wereld.”

— Lawyers for Lawyers
Defend the rule of law

lawyersforlawyers.org

Lawyers for Lawyers

Postbus 15732

1001 NE Amsterdam

The Netherlands

+31 20 717 16 38

info@lawyersforlawyers.org